

Lo jòc de la morra dins la classa

Introduccion

Las sesilhas que son proposadas aquí an per tòca d'aprene de jogar a un jòc tradicional d'Occitània, mai exactament dins País Nissard que se sona la morra.

Es un jòc de competicion qu'es practicat per d'adultas e mai per mainatges.

Se jòga pas mai qu'amb los dets, aquò vòl dire que pas res es necite coma material.

Proposam aquí un biais de lo far dintrar dins classas de cicles 2 e 3, mas se poiriá imagenar una mena de jòc mai simplificat per la mairala.

Multi-nivèl

Aqueste jòc es al crosament de mai d'un aprendissatge çò que vòl dire que pòt trapar sa plaça dins mai d'un nivèl en foncion de l'anar de la classa dins las programmas.

Proposarem de perlongaments que se pòdon multiplicar en ligam amb los besonhs d'aprendissatges dels regents.

Atal, se poiriá tanben imagenar que los mainatges cerquen d'autres biaisses de jogar, d'autres règlas o ben d'autres tòcas per pegar mai a lor besonh, lor enveja (multiplicacion, decimals, fraccions,...)

Multi-disciplinari

Causiguèrem de favorizar dos aspèctes del jòc. De segur, matematicas d'en primièr, mas tanben tot d'èsser un jòc tradicional permés d'endralhar sus tot un caminament de rescontra amb los dialèctes nissart, corsega e la lenga italiana.

Ritual

Nos apareguèt interessant de proposar lo jòc tal que ritual de calcul mental. Aladonc se poirà proposar coma ritual de matin de calcul soscat.

Lo jòc de la morra al cycle 2

Competéncias trabalhadas:

CP

Conéisser de decomposicions additivas de nombres inferiors a 10.

Problèmas amb de situacions d'ajust

Comprene un enonciar oral.

CE1

Addicionar de nombres sens passar per l'escrich

Addicionar de quantitats pichòtas

Se confrontar a un adversari dins de jòcs d'oposicion

e desvolopar d'estrategias pertinentes

CE2

S'engatjar dins un afrontament collectiu tot de respectar las règlas del jòc

Descobèrta del jòc

Objectius: Calcular de somas pichòtas cap a 10.

<p>Fasa de jòc 1 al canton <i>Consigna:</i> «Anem jogar al jòc de la morra. Per aquò far cal faire de còlas de 3. Dins la còla i auràn dos jogaires e un comptaire. Lo ròtle del comptaire es de verificar, de comptar lo nombre de dets. Los jogaires se bòtan fàcia a fàcia e l'arbitre sul costat. Eles, van cadun mostrar tan de dets que vòl de sa man drècha. Mèfi cal mostrar sos dets a l'encòp. Comptam dins son cap quant i an en tot e lo disem. (<i>mostrar un exemple</i>) Lo primièr que ditz un nombre, l'arbitre verifica la soma tot de comptar un a un los dets. Se lo que diguèt lo nombre a trapat a ganhat. Lo ganhant deven comptaire.»</p> <p>Practica liurament dins l'espaci de la classa</p>	10 mn
<p>Fasa de jòc 2 <i>Consigna:</i> «Ara, anem ensajar de devinhar quant de dets i auràn al total mas al moment que mostram las nòstras mans (<i>mostrar un exemple amb un mainatge</i>). Serà de segur un nombre entre.... 0 e 10. Per exemple mòstri 3 dets mas vau a l'encòp dire 5. Lo comptaire compta e verifica. Se un dels jogaires a trapat lo bon nombre de dets a ganhat. Benlèu que pas degun aurà trapar. Quand i a un ganhant deven comptaire.»</p>	10 mn
<p>Practica</p>	5 mn
<p>Fasa de jòc 3 <i>Consigna:</i> «Ara, se va jogar en 3 punts. Lo comptaire comptarà tanben los punts.»</p>	10 mn
<p>Practica</p>	5 mn

Ritual de calcul mental

Se poirà jogar sus de fasas de calcul mental per exemple un còp la setmana. Benlèu en debuta de jornada	10 mn
---	-------

Perlongaments possibles

Objectius: Calcular de somas pichòtas cap a 10 / Reconeisser los nombres pars o impars / Saupre far de difenréncias cap a 10.

<p>Fasa de jòc 4 – par/impar <i>Consigna:</i> «Anem jogar al jòc de la morra mas serà diferent. Deurem comptar la soma totala dins lo cap e dire se la soma es para o ben impara.»</p>	5 mn
---	------

5 mn

Fasa de jòc 5 – los complements a 10

Consigna : «Anem jogar al jòc de la morra mas serà diferent. Deurem comptar la soma totala dins lo cap mas caldrà dire quant ne mancan per ne faire detz.»

Lo jòc de la morra al cycle 3

Competéncias trabalhadas:

CM1

Passar per los diferents ròtles socials

Respectar les règlas, los partenaris, los adversaris e l'arbitre

CM2

Concorrar un adversari dins jòcs d'oposicion en duala

Descobèrta del jòc

Objectius: Reconéisser las règlas de la morra; Calcular de somas pichòtas cap a 10

<p>Descobèrta audiò: Consigna: «Vos fau far ausir quicòm, a vos de me dire de qué se poirà ben passar.» Lectura del son de jogaires de morra. Mainatges: «de gents que cridan», Regent: «Cridan desemparament?», M: «Non, 2 a l'encòp», R: «De qué cridan? Ensajatz de reperar de mots.», M: «de chifras!». R: «de qué se pòt ben passar?» Daissarai las idèas venir. Marcarai al tablèu d'elements.</p>	Rgt Classa	10 mn	Fichièr audiò
<p>Descobèrta en imatges: R: «Ara, vos vau mostrar d'imatges de l'accion que venem d'ausir.» Lectura del diaporama d'imatges de jogaires. Daissarai venir las proposicions, se veirà que s'emplega los dets. R: «De qué fan amb lor dets?»</p>	Rgt Classa	10 mn	Diaporama jogaires de morra
<p>Descobèrta en videòs Mostrarai una videò de jogaires e ne parlarem liurament, ensajarem de ne tirar qualquas règlas per observacion.</p>	Rgt Classa	5 mn	Video
<p>Fasa de jòc 1 <i>Consigna:</i> «Anem jogar al jòc de la morra. Per aquò far cal faire de còlas de 3. Dins la còla i auràn dos jogaires e un comptaire. Lo ròtle del comptaire es de verificar, de comptar lo nombre de dets. Los jogaires se bòtan fàcia a fàcia e l'arbitre sul costat. Eles, van cadun mostrar tan de dets que vòl de sa man drècha. Mèfi cal mostrar sos dets a l'encòp. Comptam dins son cap quant i an en tot e lo disem. (<i>mostrar un exemple</i>) Lo primièr que ditz un nombre, l'arbitre verifica la soma. Se lo que díguèt lo nombre a trapat a ganhat. Lo ganhant deven comptaire.»</p>	Rgt	5 mn	
<p>Practica liurament dins l'espaci de la classa</p>	Còla	10 mn	
<p>Fasa de jòc 2 <i>Consigna :</i> «Ara, anem ensajar de devinhar quant de dets i auràn al total mas al moment que mostram las nòstras mans (<i>mostrar un exemple amb un mainatge</i>). Serà de segur un nombre entre.... 0 e 10. Per exemple mòstri 3 dets mas vau a l'encòp dire 5. Lo comptaire compta e verifica. Se un dels jogaires a trapat lo bon nombre de dets a ganhat. Benlèu que pas degun aurà trapar. Quand i a un ganhant deven comptaire.»</p>	Rgt	5 mn	
<p>Practica</p>	Còla	10 mn	
<p>Fasa de jòc 3 <i>Consigna :</i> «Ara, se va jogar en 3 punts. Lo comptaire comptarà tanben los punts.»</p>		5 mn	

Practica	Còla	10 mn	
----------	------	-------	--

Vocabulari del jòc

Objectius: Verificar las semblanças entre mai d'un dialecte.

<p>Escota Tornarem escotar de jogaires e ensajarem de trobar quin es lo mot per cada nombre. Per deduccion traparem los mots morra e ningue. Veirem la rasiga dels mots per los comparar amb lo Lengadocian. Dirai las chifras en corsega puèi en italian, agacharem tanben los similituds e las diferéncias.</p>	Rgt Classa	10 mn 5 mn 10 mn	Fichièr audio
<p>Palancas Individualament deuràn ensajar de trobar las semblanças d'entre las lengas.</p>	Classa	15 mn	
<p>Practica</p>	Còla	10 mn	

Ritual de calcul mental

Se poirà jogar sus de fasas de calcul mental per exemple un còp la setmana. Benlèu en debuta de jornada	10 mn
---	-------